



ETELÄ-SAVON HEVOSJALOSTUSLIITTO

KERTOMUS LIITON TOIMINNASTA 2024

Sisällys

1 HALLINNOLLINEN TOIMINTA	3
1.1 Liiton toiminta-alue	3
1.2 Liiton jäsenseurat	3
1.3 Liiton toimihenkilöt	4
1.4 Liiton yhteystiedot	5
1.5 Liiton kiinteistöt	5
1.6 Liiton kokoukset	5
1.7 Toiminnanjohtajan toiminta	5
2. HEVOSTALOUS LIITON ALUEELLA	6
3. JALOSTUSTOIMINTA	7
3.1 Siitosoritoiminta Etelä-Savon Hevosjalostusliiton alueella	7
3.2 Astutetut tammat Etelä-Savon Hevosjalostusliiton alueella	8
3.3 Syntyneiden varsojen määrä Etelä-Savon Hevosjalostusliiton alueella:	9
4. NÄYTTELYTOIMINTA	9
5. HEVOSTEN REKISTERÖINTI	12
6. RAVIKILPAILUTOIMINTA LIITON ALUEELLA	12
6.1 Totoravit	12
6.2 Paikallisravit	13
6.3 Harjoitusravit	13
7. TYÖHEVOSKILPAILU ST MICHEL -VEDOT	13
8. KURSSITOIMINTA	15
8.1 Ajolupa- ja vastuuvälmentajakoulutukset	15
8.2 Muu koulutus- ja kurssitoiminta	15
Verkkoluennot	15
Paikalliset kurssi-/koulutustilaisuudet	15
9. HANKETOIMINTA	16
10. MUU TOIMINTA	16
10.1 Lisäkouluttautuminen ja valtakunnalliset tapaamiset	16
10.2 Yhteistyö- ja edunvalvontatoiminta	16
10.3 Edustustoiminta ja huomionosoitukset	17
11. TALOUS TILIKAUDELTA 2024	17
11.1 Olennaiset tapahtumat tilikaudelta 2024	17
11.2 Arvio tulevasta kehityksestä	18
12. LIITTEET	18

1 HALLINNOLLINEN TOIMINTA

1.1 Liiton toiminta-alue

Etelä-Savon Hevosjalostusliiton maantieteellinen toiminta-alue käsittää seuraavat kunnat:

Enonkoski, Hirvensalmi, Juva, Kangasniemi, Mikkeli, Mäntyharju, Pertunmaa, Pieksämäki, Puumala, Rantasalmi, Savonlinna ja Sulkava.

1.2 Liiton jäsen seurat

Mikkelin Ravirata Oy

Mikkeli

Pro Agria Etelä-Savo

Mikkeli

Enonkosken Hevosystäväinseura (jäsenmäärä 40)

pj. Ari Seppänen, Enonkoski

siht. & rah.hoit. Mirja Lyytikäinen, Enonkoski

Itä-Savon Hevosystäväinseura (jäsenmäärä 172)

pj. Helena Dahlström, Savonlinna

siht. & rah. hoit. Mia Luukkainen, Savonlinna

Juvan Hevosystäväinseura (jäsenmäärä 44)

pj. Jari Ylönen, Juva

siht. Sandra Kortekallio, Mikkeli

rah. hoit. Enni Räisänen, Juva

Kangasniemen Hevosjalostusseura (jäsenmäärä 42)

pj. Timo Pohju, Kangasniemi

siht. ja rah. hoit. Pia Liukkonen, Kangasniemi

Etelä-Savon Hevosenomistajat ry (jäsenmäärä 243)

pj. Ulla Silaste, Mikkeli

vpj. Johanna Tervakangas, Mikkeli

siht. Mervi Muurikka, Mikkeli

rah. hoit. Mari Pöllänen, Mikkeli

Mäntyharjun Hevosystäväinseura (jäsenmäärä 57)

pj. Heta Jukola, Mäntyharju

siht. Johanna Krakau, Mäntyharju

rah. hoit. Jenni Paakkari, Mäntyharju

Pieksämäen Hevosystäväinseura (jäsenmäärä 52)

Pj. Alpo Salo, Pieksämäki

Siht. Tomi Parviainen, Pieksämäki

Puumalan Hevosystäväinseura ry (jäsenmäärä 35)

pj. Arto Kontio, Puumala
siht. Ninja Silen, Puumala
rah. hoit. Anne Valtonen, Puumala

Pertunmaan Hevosseura (jäsenmäärä 31)

pj. Elina Lahti, Pertunmaa
siht. Ilkka Ropa, Pertunmaa
rah. hoit. Sanna Ruuth, Pertunmaa

Kunniajäsenet

mv. Tapio Taskinen, Juva

1.3 Liiton toimihenkilöt

Hallitus

puheenjohtaja:	Pia Liukkonen, Kangasniemi
varapuheenjohtaja:	Taru Silaste, Mikkeli
jäsenet:	Kari Innanen, Savonlinna
	Alpo Salo, Pieksämäki
	Heta Jukola, Mäntyharju
	Tiina Kosonen, Puumala
	Ari Seppänen, Enonkoski
varajäsenet:	Sinikka Pöyry, Juva
	Elina Lahti, Pertunmaa

<u>Toiminnanjohtaja</u>	Janina Aronen, Kouvola
--------------------------------	------------------------

<u>Tilintarkastaja</u>	Mikkelin Tilintarkastus Ay, HTM-yhteisö, vastuullinen tilintarkastaja Mika Mikkonen
-------------------------------	---

<u>Toiminnantarkastaja</u>	Mikkelin Tilintarkastus Ay, HTM-yhteisö, vastuullinen tilintarkastaja Mika Mikkonen
-----------------------------------	---

<u>Näyttelylautakunta</u>	Antti Kettunen, Marita Lahtinen, Päivi Pesonen, Kari Innanen ja Veli-Matti Pursiainen
----------------------------------	---

Liiton edustajat

Suomen Hippos ry:n valtuuskunta 2024 - 2026:	Kari Innanen, Savonlinna varaedustaja Anne Luttinen, Mäntyharju
Suomen Hippos ry:n varsinainen kokous:	ei liiton edustusta kokouksessa
Mikkelin Ravirata Oy:n yhtiökokoukset:	Pia Liukkonen, Kangasniemi
Suomen Hevostietokeskus ry:n yleiset kokoukset:	Taru Silaste, Mikkeli varaedustaja Pia Liukkonen, Kangasniemi

1.4 Liiton yhteystiedot

Etelä-Savon Hevosjalostusliitto ry
Raviradantie 22
50100 MIKKELI
puh: 044 791 0600
janina.aronen@mikkelinravirata.fi
hevosjalostusliitto@mikkelinravirata.fi
<https://hevosjalostusliitot.fi/etelasavo/>

Toimisto sijaitsee Mikkelin Ravirata Oy:n toimitiloissa raviradalla ravintolakatsomorakennuksen 4. kerroksessa. Toimisto on ollut avoinna ravipäivinä sekä sopimuksen mukaan. Liiton kotipaikka on Mikkeli.

1.5 Liiton kiinteistöt

Etelä-Savon Hevosjalostusliitto omistaa Mikkelin Vehmaskylässä sijaitsevan metsäkiinteistön Salosaari (6:102), jonka kokonaispinta-ala on 70,3 hehtaaria. Alasta 69,6 ha on metsämaata ja 0,6 ha kitumaata. Tilaan kuuluvat myös vanhat, useamman vuoden käyttämättömänä olleet mökki-, sauna- ja tallirakennukset.

Etelä-Savon Hevosjalostusliitolla on vireillä lupaprosessi silta- ja pengertiehankkeeseen omistamaansa Salosaareen. Aluehallintovirasto antoi vuonna 2024 hylkäävän päätöksen liiton hakemukseen, josta hevosjalostusliitto on valittanut Vaasan hallinto-oikeuteen. Asia on vielä hallinto-oikeuden käsittelyssä ja kesken.

1.6 Liiton kokoukset

Hevosjalostusliiton sääntömääräinen vuosikokous järjestettiin torstaina 18.4.2024 klo 18 Mikkelin raviradan ravintolakatsomossa. Kokoukseen osallistui 13 virallista kokousedustajaa 11 eri jäsenseurasta tai -yhteisöstä. Kaiken kaikkiaan kokouksessa oli läsnä 27 henkilöä. Vuosikokousasioiden lisäksi tilaisuudessa jaettiin hevosjalostusliiton kunniapalkinnot hevosenomistajille vuoden 2023 tuloksista.

Hallituksen kokouksia pidettiin toimintavuoden 2024 aikana yhteensä 11 kpl. Hallitus otti käyttöön toimintavuonna toiminnanjohtajan työtä koskevan riskikartoituksen ja riskienhallintasuunnitelman. Riskien arviointi on työpaikan turvallisuustyön perusta ja sen tavoitteena on varmistaa turvallinen, terveellinen ja sujuva työnteke.

1.7 Toiminnanjohtajan toiminta

Toiminnanjohtaja on vastannut liiton käytännön työtehtävien suunnittelusta ja toteutuksesta, asiakaspalvelusta, raha-asoiden ja hallinnollisten tehtävien hoidosta, sekä vastannut Suomen Hippoksen hevosjalostusliitoille antamien viranomaistehtävien ja hevosalan neuvontatyön hoitamisesta. Viranomaistehtävinä toiminnanjohtaja on vastannut alueella syntyneiden varsojen tunnistamisesta, tuontihevosten ja –ponien ID-varmennuksesta rekisteröintiä varten sekä tamma- ja varsanäyttelyn järjestämisestä toiminta-alueellaan. Lisäksi toiminnanjohtaja on tarjonnut neuvontaa hevosten rekisteröintiin, ruokintaan, hoitoon ja jalostukseen liittyvissä kysymyksissä, järjestänyt P-ajolupakurssin sekä hevosiin liittyviä koulutuksia asiakkaille, toiminut Hyvä Talli -tarkastusten tekijänä alueellaan, toiminut Hippoksen ja SRL:n virallisena ponimittaajana, avustanut jäsenseuroja paikallisravijärjestelyissä sekä järjestänyt työhevosten vetokilpailun St Michel-vedot. Toiminnanjohtaja on myös osallistunut Suomen Hippos ry:n järjestämiin koulutuksiin, palavereihin ja tapaamisiin kertomusvuoden aikana.

Liiton toiminnanjohtajan toimi on osa-aikainen, keskimäärin 22 työtuntia/vk. Työaika on 58 % kokoaikaisesta työajasta, eli työpanos vastaa vuodessa noin 0,58 henkilötyövuotta. Toiminnanjohtajan työaika lisättiin kesken toimintavuoden 2024 20 viikkotunnista 22 viikkotuntiin, joten vuonna 2024 työpanos oli tästä syystä 0,56 henkilötyövuotta. Toiminnanjohtajan liiton työtehtävien hoitoon kulunut

työaika vuonna 2024 oli yhteensä noin 142 työpäivää (0,56 htv), joista noin 21 päivää käytettiin tunnistuksiin ja rekisteröintitehtäviin, 18 päivää yleishallinnollisiin tehtäviin (pois lukien neuvontatyön osuus yleishallinnosta), 92 päivää neuvontatoimintaan (sisältäen mm. koulutukset, kurssit, jäsenyhdistystoiminnan, asiakasneuvonnan) ja 11 päivää muihin tehtäviin kuten työhevoskilpailun sekä tamma- ja varsanäyttelyn järjestämiseen. Neuvontaan käytetyn työajan laskennallinen osuus toiminnanjohtajan kokonaistyöajasta oli toimintavuoden aikana noin 65 %.

2. HEVOSTALOUS LIITON ALUEELLA

Hevosten määrä Etelä-Savon kunnissa (omistajan osoitteen perusteella):

Kunta	LV	SH	KV	R	P	R tai P	Muut (sis. D)	Yht.
Enonkoski	13	51	0	1	8	3	0	76
Hirvensalmi	2	14	0	8	7	2	0	33
Juva	70	101	0	13	29	20	0	233
Kangasniemi	33	80	1	3	38	7	0	162
Mikkeli	217	263	1	103	175	84	7	850
Mäntyharju	57	37	0	31	29	12	6	172
Pertunmaa	27	25	0	5	8	7	1	73
Pieksämäki	70	116	0	51	54	36	3	330
Puumala	15	13	0	1	4	3	0	36
Rantasalmi	10	28	0	0	12	3	1	54
Savonlinna	56	176	2	65	58	40	4	401
Sulkava	18	21	1	14	8	1	1	64
Yht.	588	925	5	295	430	218	23	2 484

Etelä-Savon Hevosjalostusliiton alueella on yhteensä noin 2 500 hevoseläintä. Maakunta on ollut perinteisesti suomenhevosvaltaista aluetta. Viime vuosina ratsujen ja ponien määrät ovat olleet nousussa, mutta vuonna 2024 kaikkien rotujen määrät Etelä-Savossa laskivat Heinäveden siirtyessä Pohjois-Karjalaan. Etelä-Savon nykyisissä kunnissa laskua hevosmäärissä oli yhteensä 47 yksilöä vuoden takaiseen verrattuna. Alueen hevosmäärästä on vuonna 2024 ollut suomenhevosta noin 37 %, ratsuja ja poneja noin 38 %, lämminverisiä ravihevosta noin 24 % ja muita hevoseläimiä, kuten aaseja, noin 1 % (20 aasia).

Etelä-Savon alueella on valmennuksessa yhteensä 590 ravihevosta ja -ponia (v.2023/552 ravihevosta ja -ponia). Valmennettavien ravihevosten määrä on hiukan noussut edeltävästä vuodesta, mutta pidemmän aikavälin tarkastelussa on määrä säilynyt melko lailla ennallaan.

Etelä-Savon hevostalous on varsin monipuolista, sillä alueella on runsaasti niin raviurheilun kuin ratsastuksenkin ammattilaisia sekä harrastajia. Etelä-Savossa on useita menestyviä ravivalmentajia ja –ohjastajia, runsaasti maneesillisia ratsastustalleja sekä aktiivisesti ratsastuskilpailuja järjestäviä ratsastusseuroja. Etelä-Savon kaunis luonto luo hyvät puitteet myös erilaisille ohjelmapalveluyrityksille, ja liiton alueella toimiikin joitakin vaellusratsastusyrityksiä sekä muita hevosalan matkailu- ja ohjelmapalveluita tuottavia yrityksiä. Hevosiin liittyvät hoivapalvelut alkavat myös saada jalansijaa Suomessa, ja Etelä-Savostakin löytyy mm. sosiaalipedagogista hevostoimintaa sekä hevosten kuntoutuspalveluita. Myös laadukkaita siittolapalveluita tarjoavia oriasemia löytyy Etelä-Savosta kaksi. Etelä-Savon alueella on runsaasti pieniä muutaman hevosen harrastetalleja, erityisesti kaupunkien läheisyydessä sijaitsevilla maaseutualueilla.

Hevostalous saa aikaan runsaasti myönteisiä kerrannaisvaikutuksia Etelä-Savon aluetaloudessa. Hevostalous elävöittää maaseutua, lisää elinkeinomahdollisuuksia ja työpaikkoja sekä laajentaa harrastusmahdollisuuksia maakunnassa. Suomen Hippos ry:n ja Suomen Ratsastajainliitto ry:n teettämän vaikuttavuusanalyysin mukaan eteläsavolaisten hevosten aluetaloudelliset vaikutukset ovat ainakin 9 700 000 €. Tämä luku saatiin kertomalla maakunnan hevosten määrä yhden hevosen ylläpitoon vuosittain kuluvalle vähimmäissummalla. Vaikuttavuusanalyysissä myös todettiin hevosten tuomien harrastusmahdollisuuksien vähentävän nuorten syrjäytymisriskiä yhteiskunnasta ja edesauttavan ihmisten riittävää liikkumista. Nämä kumpikin paitsi parantavat ihmisten elämänlaatua, myös tuovat valtiolle ja kunnille merkittäviä vuosittaisia säästöjä syrjäytymisestä ja liikkumattomuudesta aiheutuviin kuluihin.

3. JALOSTUSTOIMINTA

3.1 Siitosoritoiminta Etelä-Savon Hevosjalostusliiton alueella

Etelä-Savon Hevosjalostusliiton astutustilasto vuonna 2024:

Oriin nimi	Rekisterinumero	Oriinpitäjä	Astutetut tammat
LÄMMINVERISET			
Atupem	246001L00132181	Terho Rautiainen	10
Don Williams	F-13337906A	Stall Blombacke Oy	32
Federal Hill	US-6M7081	Stall Blombacke Oy	9
Il Villaggio	C-3E307	Stall Blombacke Oy	19
Jontte Boy	246001L00112572	Stall Blombacke Oy	40
Nad Al Sheba	I-AN3877	Stall Blombacke Oy	4
Oropuro Bar	I-AO2747	Stall Blombacke Oy	1
Seven and Seven	US-8M0538	Stall Blombacke Oy	19
Southwind Spirit	US-3J514	Stall Blombacke Oy	17
The Bosses Lindy	US-1B315	Stall Blombacke Oy	18
Yht.			169
SUOMENHEVOSET			
Callex	246001S00121295	Terho Rautiainen	15
Figaro	1209-04	Veikko Herranen	5
Frans	1330-01	Stall Blombacke Oy	48
Hanslankari	1485-06	Stall Blombacke Oy	7
Helinän Epeli	246001S00221911	Anu Toropainen	1
Hopeamyrsky	246001S00101214	Terhi Tulla	1
Joriini	246001S00091220	Terho Rautiainen	8
Kihisee	246001S00101391	Terho Rautiainen	66
Liising	1777-94	Stall Blombacke Oy	6
Liitovarjo	246001S00161131	Maarit Relander	4
Turhan Timanttinen	246001S00211301	Eveliina Sallinen	1
Tähtisekki	246001S00131168	Terho Rautiainen	1
V.G. Voitto	246001S00171940	Stall Blombacke Oy	30
Viirun Veikee	246001S00151085	Anu Saalasti	1
Yht.			194

RATSUT ja PONIT (H)			
Bomb of Langen	308 SH 246001H00131115	Kirsi Ojala	1
Brigatin Poker	279 SH 246001H00131218	Anne Brigatti	4
Elastic	DE 441410778119	Sanna Koski	2
Million Voices	406 SH 752006038210370	Anne Brigatti	3
Nyhagens Marlon	127 SHP99-1543	Kirsi Ojala	7
Robin's Brae Kellan	324 SH 826039000AS0715	Tanja Romo	7
Seva Ultimate	202 SH826039000AY0085	Maarit Relander	1
Smedens Andiamo	41 RUSS 752030030080326	Terho Rautiainen	8
Yht.			33
Kaikki rodut yhteensä:			396

3.2 Astutetut tammat Etelä-Savon Hevosjalostusliiton alueella

Valtakunnallisesti tarkasteltuna vuonna 2024 kaikkien rotujen astutuksissa oli laskua. Suomenhevosten astutusmäärät putosivat edeltävään vuoteen verraten 7,4 %, lämminveristen ravihevosten astutusmäärät laskivat 7 %, ponirotujuen astutusmäärät vähenivät 13,2 % ja lämminveristen ratsuhevosten astutusmäärät vähenivät eniten edeltävään vuoteen verraten, 22,7 %. Vuonna 2024 Suomessa astutettiin 1433 (1547) suomenhevostammaa, 1174 (1263) lämminveritammaa, 493 (568) ponitammaa sekä 466 (603) ratsuhevostammaa. Suluissa vuoden 2023 astutukset.

Astutettujen tammojen määrä Etelä-Savon Hevosjalostusliiton alueella:

	astutetut tammat 2023	astutetut tammat 2024	astutetut tammat muutos	muutos %
Lämminveriset	67	52	-15	-22,4 %
Suomenhevoset	81	75	-6	-7,4 %
Ratsut+ponit	39	39	0	0 %
Yhteensä	187	166	-21	-11,2 %

Etelä-Savossa tammojen kokonaisastutusmäärä laski edellisestä vuodesta 11,2 % ja vuotta aiemmin se oli laskenut jo sitä edellisestä vuodesta 10 %. Roduittain tarkasteltuna eniten laskua vuonna 2024 tuli lämminveristen ravihevostammojen astutuksissa. Suomenhevosten astutuksissa myös jatkui laskusuunta. Ratsujen ja ponien astutukset pysyivät edeltävän vuoden tasolla. Suomenhevosten osuus astutetuista tammoista Etelä-Savon alueella on ollut suurin jo pidemmän aikaa ja se on toimintavuonna 2024 noin 45 %. Laadukas ja määrältään riittävä kotimainen kasvatus on se, johon menestyvä hevosurheilu voi rakentua. Täten on tärkeää, että hevoskasvatuksen volyymi ei pienenesi enää nykyisistä luvuista, vaikkakin viime vuodet ovat poikkeusoloista ja talouskriisistä johtuen olleet haastavia kasvattajille.

3.3 Syntyneiden varsojen määrä Etelä-Savon Hevosjalostusliiton alueella:

	syntyneet varsat 2023	syntyneet varsat 2024	syntyneet varsat muutos	muutos %
Lämminveriset	64	48	-16	-25,0 %
Suomenhevoset	48	47	-1	-2,1 %
Ratsut+ponit ym	33	20	-13	-39,4 %
Yhteensä	145	115	-30	-20,7 %

Syntyneiden varsojen määrä Etelä-Savon Hevosjalostusliiton alueella väheni merkittävästi toimintavuonna 2024 verrattuna muutamaan edelliseen vuoteen. Aiempina vuosina suomenhevosvarsoja on syntynyt varsoista eniten, mutta vuonna 2023 lämminverivarsoja oli enemmän ja vuonna 2024 näiden rotujen määrät olivat likimain samat. Astutustilastoissa tamman maakunta määrittyy omistajan osoitteen mukaan, mikä selittää lämminverivarsojen isohkoa määrää suhteessa astutuksiin, sillä eteläsavolaisilla kasvatustalleilla asuu hoidossa siitostammoja, joiden omistajat asuvat Etelä-Savon ulkopuolella. Koska lukumäärällisesti syntyvien varsojen määrä on Etelä-Savossa varsin alhainen, voivat pienetkin muutokset lukumäärissä aiheuttaa vuosittain verrattain suuria prosentuaalisia heilahduksia.

4. NÄYTTELYTOIMINTA

Liiton alueella järjestettiin toimintavuoden 2024 aikana yksi tamma- ja varsanäyttely. Näyttely pidettiin lauantaina 18.5.2024 Savonlinnassa Hannolanpellon raviradan varikolla ja raviradalla yhteistyössä Itä-Savon Hevosystäväinseuran kanssa.

Näyttelypäivä alkoi tamman Boscon Tähti rakennetarkastuksella, josta se suoriutui hyväksytysti. Rakennetarkastuksen toisena tammana nähtiin rakennetarkastukseen ilmoittautunut tamma R.R. Kivatar, joka taustajoukkojensa yllätykseksi ylsikin jälkeläisarvostelun L3 II palkintoon.

Juoksijasuunnan jalostusarvosteluun osallistui 3 suomenhevostammaa ja 1 lämminveritamma. Suomenhevostammoista Omenia ja Villituisku palkittiin III palkinnoilla ja Lainatuli hyväksyttiin J-suunnan jalostusluokkaan. Lämminveritamma Wild Bloom kirjattiin jalostusluokkaan C.

Varsoja näyttelyssä esitettiin yhteensä 11 kpl. Näistä 1-vuotiaita suomenhevosvarsoja oli 1 kpl, 2-vuotiaita suomenhevosvarsoja 5 kpl ja 3-vuotiaita suomenhevosvarsoja 5 kpl.

Päivän parhaaksi varsaksi valikoitui II+ palkinnon ja 47,5 pistettä saanut 2-vuotias orivarsa Lammen Roima. Varsan isä on Parvelan Retu, emä Lehtolan Sonja ja emänisä Romea Lax. Varsan on kasvattaneet Mikkonen Aki & Innanen Kari ja varsan omistaa Kari Innanen Savonlinnasta.

Etelä-Savon Hevosjalostusliiton tamma- ja varsanäyttely 2024

Savonlinnassa 18.5.2024

Näyttelylautakunta: pj. Jenni Timlin, Antti Kettunen, Marita Lahtinen
Mittaus: Päivi Pesonen, siht. Sinikka Pöyry
Tammojen ohjaskokeet: Kari Innanen, Veli-Matti Pursiainen
Kuulutus: Johanna Tervakangas
Kanslia: Janina Aronen
Valokuvaus: Allan Scotson
Näyttelyn paras varsa: o. Lammen Roima, om. Kari Innanen, Savonlinna

Luokkavoittajat:

1v. sh Lampelan Calleus III+ p., om. Heiskanen Matti & Pajula Marjo, Parikkala

2v. sh Lammen Roima II+ p., om. Kari Innanen, Savonlinna

3v. sh Lampelan Vivia II+ p., om. Heiskanen Matti & Pajula Marjo, Parikkala

TAMMAT**Jalostusarvostellut tammam**

Lainatuli 246001S00161562J, rt, sk 154,0, lk 156, vp 162, rl 50, ry 188, esy 20,50, la 3+,
luonne 9.0, liikkeet 8.0, runko 7.0, jalk.as. 6.5, jalk.terv. 0.0, kaviot 7.0, hyv.,
st. 8: 1-1-0 35,2ke, vs. 1810 e, 226 e/st, Liising - Jaatuli 246001S00091587J, Jaanen Suikku,
kasv. Luukkainen Kari & Muhonen Olli, Savonlinna, om. Kari Luukkainen, Savonlinna

Omenia 246001S00191700J, trt, sk 146,0, lk 148, vp 161, rl 45, ry 182, esy 19,50, la 3+,
luonne 8.0, liikkeet 8.0, runko 7.5, jalk.as. 7.0, jalk.terv. 0.0, kaviot 8.5, III p.,
st. 15: 2-2-3 28,5ake 30,7ke, vs. 12600 e, 840 e/st, Virijori - Onskatar 1910-08J, Onska,
kasv./om. Dahlström Markus & Tanja

Villituisku 246001S00151693J, prt, sk 162,0, lk 162, vp 173, rl 47, ry 195, esy 20,00, la 3,
luonne 8.5, liikkeet 8.0, runko 7.0, jalk.as. 6.0, jalk.terv. 0.0, kaviot 6.5, III p.,
st. 48: 3-9-8 28,7ake 29,0ke, vs. 14320 e, 298 e/st, Tuisku-Topi - Hoviheli 1663-96J, Aatami,
kasv./om. Kari-Markku Karjalainen

Wild Bloom 246001L00111237, trn, sk 159,0, lk 157, vp 162, rl 45, ry 190, esy 19,50, la 4-,
luonne 7.0, liikkeet 6.0, runko 6.5, jalk.as. 6.5, jalk.terv. 0.0, kaviot 6.5,
st. 51: 4-4-10 16,3ake 16,9ke, vs. 11245 e, 220 e/st, Wildwood Express - Hetra S-04-3579, Dreammaster,
kasv. Lyytikäinen Minja & Mirja, om. Lyytikäinen Minja & Tino, Kiuruvesi-Enonkoski

Jälkeläispalkittu tamma

R.R. Kivatar 1207-02R, tprt, sk 158,0, lk 156, vp 165, rl 47, lel 60, ry 205, esy 20,00, la 4-,
liikkeet 0.0, tyyppi 6.5, runko 6.5, jalk.as. 7.0, jalk.terv. 0.0, kaviot 8.0, II p.,
Röhinä - Kivan-Käärö 1443-81J, Vokker,
kasv. Reijo Ranne, Kankaanpää, om. Kirsi Natunen, Enonkoski

Rakennetarkastettu tamma

Boscon Tähti 246001S00181291J, prt, sk 159,0, lk 158, vp 163, rl 47, ry 192, esy 20,50, la 3+,
liikkeet 0.0, runko 7.5, jalk.as. 6.5, jalk.terv. 0.0, kaviot 7.5, hyv.,
Vaellus - Carpalo 246001S00091212, Cameron,
kasv. Karvinen Tiina & Reponen Paavo, Savonlinna om. Reponen Inka & Paavo, Savonlinna

VARSAT

3-vuotiaat suomenhevokset

o. Lampelan Kihaus 246001S00211604, trt, sk 158, lk 158,
laatutyyppi 8.5, runko 8.0, jalat 7.0, kaviot 7.5, käynti 6.5, ravi 6.5, II- p.,
Kihisee - Lipsella 1448-01J, Liptus, kasv./om. Heiskanen Matti & Pajula Marjo, Parikkala

t. Lampelan Vivia 246001S00211637, prt, sk 152, lk 152,
laatutyyppi 9.0, runko 8.5, jalat 6.5, kaviot 8.0, käynti 7.0, ravi 8.5, II+ p.,
Viktor Kärppä - Veratar 1671-04, Turo, kasv./om. Heiskanen Matti & Pajula Marjo, Parikkala

t. Pirppana 246001S00211828, prt, sk 156, lk 159,
laatutyyppi 7.5, runko 7.0, jalat 6.5, kaviot 8.5, käynti ajaen 7.0, ravi ajaen 8.0, II- p.,
Välkyn Tuisku - Caramii 2079-06, Cameron, kasv. Erkki Huttunen, Savonlinna, om. Hämäläinen Esko & Muhonen Heikki, Savonlinna

t. Tislari 246001S00211398, prt, sk 160, lk 161,
laatutyyppi 8.0, runko 7.0, jalat 7.0, kaviot 8.5, käynti ajaen 7.0, ravi ajaen 6.0, II- p.,
Hanslankari - Tirre 246001S00111294T, Hovi-Hannu, kasv./om. Heiskanen Taimi & Karttunen Mika, Kesälahti

r. Villervo 246001S00212005, prt, sk 140, lk 143,
laatutyyppi 7.0, runko 7.5, jalat 7.0, kaviot 7.0, käynti 7.5, ravi 8.0, II- p.,
P-suunnan arv., Savimäen Vilikas - Tarutea 246001S00101803, Sibbo, kasv./om. Kirsi Natunen, Enonkoski

2-vuotiaat suomenhevokset

o. Hujahdus 246001S00221721, rt, sk 147, lk 150,
laatutyyppi 9.0, runko 8.0, jalat 8.0, kaviot 7.0, käynti 7.0, ravi 7.5, II p.,
Frans - Hujanhajan 2051-08J, Sikko, kasv. Anu Hyytiäinen, Hankasalmi, om. Talli Kohta Hujahtaa, Hankasalmi-Juva

r. Kuuselan Taisto 246001S00221118, rt, sk 149, lk 149,
laatutyyppi 7.5, runko 7.5, jalat 7.0, kaviot 7.0, käynti ajaen 6.0, ravi ajaen 7.0, III+ p.,
Evartti - Antin Tatsi 246001S00161436J, Tähtitase, kasv./om. Kuuselan Talli, Pieksämäki

o. Lammen Roima 246001S00221654, rt, sk 152, lk 153,
laatutyyppi 9.0, runko 8.0, jalat 8.0, kaviot 8.0, käynti ajaen 7.0, ravi ajaen 7.5, II+ p., N.P.,
Parvelan Retu - Lehtolan Sonja 1628-06J, Romeo Lax, kasv. Mikkonen Aki & Innanen Kari, Järvenpää, om. Kari Innanen, Savonlinna

t. Lampelan Huvitar 246001S00221672, prt, sk 148, lk 150,
laatutyyppi 8.0, runko 7.0, jalat 6.0, kaviot 6.0, käynti 7.5, ravi 7.5, III+ p.,
R-suunnan arv., Hupsis - Veratar 1671-04, Turo, kasv. Heiskanen Matti & Pajula Marjo, Parikkala, om. Rantanen Heidi & Jonna & Minna, Punkaharju

t. Madame Mokkaasiini 246001S00221197, prt, sk 132, lk 139,
laatutyyppi 8.0, runko 8.0, jalat 7.0, kaviot 6.5, käynti 8.0, ravi 8.0, II p.,
P-suunnan arv., Riikin Taaleri - Tuohikas 246001S00131517P, Sibbo, kasv. Satu Taavitsainen, Mikkeli, om. Emilia Niemistö, Mikkeli

1-vuotiaat suomenhevoset

o. Lampelan Calleus 246001S00231346, tprt, sk 137, lk 138,
laatutyyppe 8.5, runko 7.5, jalat 7.0, kaviot 8.0, käynti 6.0, ravi 6.0, III+ p.,
Camri - Lipsella 1448-01J, Liptus, kasv./om. Heiskanen Matti & Pajula Marjo, Parikkala

5. HEVOSTEN REKISTERÖINTI

Toimintavuoden 2024 aikana liiton toimesta tunnistettiin yhteensä 134 hevosta (vuonna 2023 yht. 169 hevosta). Kokonaismäärästä suomenhevosvarsoja oli 44 (vuonna 2023/46 varsoa), lämminverivarsoja 46 (63), ratsu- ja ponivarsoja 23 (38), tuontiratsuja ja –poneja 9 (14) ja tuotuja ravihevosia 9 (5). Muita tunnistettavia, kuten aaseja tai uusintasirutuksia, oli 3 (3). Tunnistettujen hevosten kokonaismäärä oli selkeästi pienempi kuin edellisvuonna.

Toiminnanjohtaja teki tunnistustoiminnassa 88 tilakäyntiä (vuonna 2023 112 tilakäyntiä), joten keskimäärin tunnistettavia hevosia oli noin 1,7 hevosta/tilakäynti. Laajan, vesistöjen rikkoman toiminta-alueen vuoksi tunnistusmatkat muodostuvat Etelä-Savossa verraten pitkiksi. Toimintavuonna 2024 tunnistusmatkat olivat keskimäärin 48,5 km/tunnistettu hevonen ja 80,5 km/tilakäynti.

6. RAVIKILPAILUTOIMINTA LIITON ALUEELLA

6.1 Totoravit

Mikkelin ravirata on ainoa maakuntarata Etelä-Savon hevosjalostusliiton alueella. Mikkelin ravikausi 2024 käynnistyi ma 29.1.2024 ja päättyi ma 25.11.2024. Kauden aikana Mikkelin raviradalla järjestettiin 14 totoravikilpailupäivää, joista T75-päiviä oli kolme ja T65-päiviä yksi. Näiden lisäksi yksi Mikkelin raviradan totoravipäivistä järjestettiin Savonlinnassa Hannolanpellon harjoitusraviradalla la 10.8.2024. Mikkelin Ravirata Oy maksoi kauden 2024 aikana palkintoja yhteensä 1 072 597 €.

Mikkelin ravikauden päätapahtuma oli St Michel –viikonloppu 13. - 14.7.2024, jossa tehtiin jälleen historiaa juoksemalla Suurmestaruus-ajossa suomenhevosien SE uusille lukemille. Lauantain päälähdön, kylmäveristen Suurmestaruus-ajon voitti ori V.G. Voitto Ari Moilasen ohjastamana ajalla 18,2a / 1609 metriä. Hevosien valmentaja on Seppo Suuronen, sen on kasvattanut Grönfors Jukka & Soile ja sen omistaa Grönfors Training Oy. Sunnuntain päälähdön, St Michel –ajon puolestaan voitti Örjan Kihlströmin ajama ori Don Fanucci Zet ajalla 08,7a / 1609 metriä. Hevosien valmentaja on Daniel Redén Ruotsista, sen on kasvattanut Brixton Medical Ab ja sen omistaa Stall Zet.

Mikkelin Ravirata Oy:n toimihenkilöt v. 2024:

hallitus:	pj. Maria Närhinen varapj. Heikki Kosonen Marjo Kaipainen, Terho Rautiainen, Kari Manninen, Seppo Myyryläinen, Henna Paattimäki
toimitusjohtaja:	Kari Tiainen
toimistos sihteeri:	Minna Roikonen
kilpailuvastaava:	Janina Aronen
ratamestari & kiinteistöt:	Seppo Romo
sarjasuunnittelu & tasoitustenlaatija:	Henri Talonpoika
myynti:	Risto Luukkonen
ravintolapäällikkö:	Marko Huuhilo
Mikkelin Ravikoulu:	Susanna Purojärvi
St Michel -tapahtumakoordinaattori:	Kimmo Aholainen

6.2 Paikallisravit

Paikallisraveja järjestävät seurat kantavat suurelta osin vastuun paikallisravijärjestelystä. Hevosjalostusliiton toiminnanjohtaja osallistuu alueensa paikallisravien järjestämiseen syöttämällä ravipäivän sarjoineen Heppaan, ottamalla ilmoittautumiset ja poisjäännit vastaan, tekemällä lähtölistat, rekrytoimalla tuomariston ja tarvittavat toimihenkilöt, vieden tarvittavan irtaimiston ravipaikalle (kuten kilpailuvuorot, toimihenkilöiden tarvikkeet, tulosteet) ja toimimalla raveissa tuomariston sihteerinä syöttäen tulokset Heppaan. Lisäksi hän tarvittaessa neuvoo ja avustaa paikallisraveja järjestävää seuraa myös muissa tehtävissä. Hevosjalostusliiton toiminnanjohtajan työpanos paikallisravien eteen on ollut toistaiseksi maksutonta jäsenseuroille, tällä tavoin hevosjalostusliitto haluaa tukea alueensa harrastajia.

Vuoden 2024 aikana Etelä-Savon Hevosjalostusliiton alueella järjestettiin neljät (4) paikallisravit:

Kangasniemen jääravit Ruoveden selällä su 25.2.2024

Puumalan paikallisravit Puumalan harjoitusraviradalla pe 28.6.2024

Juvan paikallisravit Juvan harjoitusraviradalla pe 5.7.2024

Pieksämäen paikallisravit Naarajärven harjoitusraviradalla pe 9.8.2024

Etelä-Savon alueen vuoden 2024 paikallisraveissa kilpaili yhteensä 219 hevosta ja ponia, ja niissä ajettiin kaikkiaan 43 lähtöä. Palkintoja paikallisraveissa maksettiin yhteensä 18 725 €. Paikallisravit keräsivät runsaasti yleisöä, joten ne ovat paikallisina tapahtumina tärkeitä niin järjestävien hevosseurojen toiminnalle kuin raviurheilun markkinoimisellekin uudelle kohdeyleisölle sen lisäksi, että ne toimivat aloitteleville kilpahevosille hyvänä paikkana aloittaa raviura. Paikallisraviperinteen toivotaankin haasteista huolimatta jatkuvan aktiivisena myös tulevaisuudessa.

6.3 Harjoitusravit

Etelä-Savon Hevosjalostusliiton alueella harjoitusravitoiminnasta vastaavat sekä alueelliset jäsenseurat omilla harjoitusraviradoillaan että Mikkelin Ravirata Oy Mikkelin raviradalla.

Mikkelin raviradalla järjestettiin vuonna 2024 yhteensä 16 harjoitusravit (vuonna 2023: 17 harjoitusravit), joihin ilmoittautui 412 valjakkoa. Keskimääräinen osallistujamäärä/harjoitusravit oli noin 26 hevosta. Vaikka osanottajien määrä ei ole harjoitusraveissa kovin suuri, harjoitusravit koetaan tärkeinä valmennusta ja nuorten hevosten opetusta tukevinä tapahtumina, joilla on suuri merkitys etenkin pienissä talleissa valmentaville harrastajavalmentajille.

7. TYÖHEVOSKILPAILU ST MICHEL -VEDOT

St Michel -viikonloppu vuonna 2024 käynnistyi jo perjantaina 12.7.2024 Etelä-Savon Hevosjalostusliiton järjestämän suomenhevosille rajatun työhevosten vetokilpailun merkeissä. Vetokilpailun yhteistyökumppaneita järjestelyissä olivat Suomen Työhevosseura ry ja Mikkelin Ravirata Oy ja kilpailun sponsoreita olivat Suomenhevosliitto ry, Tehomet, Eränetti, Kuninkuusravit ja Hankkija Mikkeli. Kilpailu nimettiin St Michel -vedoiksi ja kilpailu toimi samalla työhevosperinteitä yleisölle esittelevänä näytöksenä. Kilpailun yleisö kerääntyikin radan varteen eläen vahvasti mukana hevosten suorituksissa ja kilpailu sai paljon positiivista palautetta.

Kilpailussa oli erikseen kaksi luokkaa: kilpailemattomat hevoset ja kilpailleet hevoset, osallistujia oli parin poisjäännin myötä 2 kokematon ja 4 kokenutta vetäjää. Sponsorien ansiosta kilpailun palkinnot olivat hyvät. Kilpailemattomia vetäjiä oli vain kaksi molempien saadessa rahapalkinnot ja kokeneiden vetäjien luokassa kolme parasta sai rahapalkinnot. Lisäksi voittajat saivat loimet, pokaalit ja ruusukkeet, toiseksi/kolmanneksi sijoittuneet saivat St Michel -historiikit ja ruusukkeet, kilpailun paras tamma sai loimen ja ruusukkeen sekä kaikki hevoset saivat Hankkijan tuotepalkinnon. Matin Puupaja lahjoitti uudet

aisat tuomariston valitsemalla päivän parhaalle naisohjastajalle. Palkintorahoja St Michel -vedoissa 2024 maksettiin yhteensä 2 550 €. Yleisölle lippu maksoi 10 €/hlö (alle 12-vuotiaat maksutta sisään), kilpailijat maksoivat 20 euron osallistumismaksun. Väliajalla yleisöä viihdytti kantritanssiryhmä sekä ennen ja jälkeen kilpailun kahden miehen kantrimusiikkia soittava yhtye.

Tulokset St Michel -vedot 12.7.2024:

Suomenhevosliitto ja Tehomet -sarja kilpailemattomille vetäjille

1. sija (500 €, Suomenhevosliitto ry:n loimi ja ruusuke, Etelä-Savon Hevosjalostusliitto ry:n pokaali ja ruusuke)

Epeli Huisko / Viivi Honkimaa 10 porrasta

2. sija (250 €, St Michel-historiikki ja Etelä-Savon Hevosjalostusliitto ry:n ruusuke)

Onnen Ulpukka / Anni Kyyhkynen 1 porras ja 3,7 m

Eränetti ja Kuninkuusravit -sarja kokeneille vetäjille

1. sija (1 000 €, Eränetin loimi, Etelä-Savon Hevosjalostusliitto ry:n pokaali ja ruusuke, St Michel-historiikki)

Etutopeva / Matti Pakarinen 20 porrasta

2. sija (500 €, St Michel-historiikki ja Etelä-Savon Hevosjalostusliitto ry:n ruusuke)

Miljan Mimmi / Kirsi Kettunen 19 porrasta ja 0,6 m

3. sija (300 €, St Michel-historiikki ja Etelä-Savon Hevosjalostusliitto ry:n ruusuke)

Hotleri / Jarmo Korkeaniemi 17 porrasta

4. sija

Piknen Lyyli / Mika Karttunen 5 porrasta ja 7,2 m

Päivän paras tamma (Kuninkuusravit -loimi)

Miljan Mimmi

Päivän paras naisohjastaja (Matin Puupajan lahjoittamat uudet aisat)

Viivi Honkimaa

8. KURSSITOIMINTA

8.1 Ajolupa- ja vastuvalmentajakoulutukset

Toimintavuonna 2024 ei järjestetty C-ajolupakurssia, koska osallistujia sille ei ilmoittautunut tarpeeksi. Sen sijaan P-ajolupakurssi järjestettiin syyskuussa yhteistyössä Mikkelin Ravikoulun kanssa Mikkelin raviradalla. Poniajolupaa suorittamassa kurssilla oli 6 lasta, jotka kaikki läpäisivät loppukokeet hyväksytysti ja saivat P-ajoluvan.

Vastuvalmentajakoulutus siirtyi jo toimintavuonna 2023 kokonaan suoritettavaksi itsenäisesti verkko-opintoina. Tällöin vastuvalmentajakoulutuksen käyvä henkilö opiskelee materiaalin itse Hipposakatemian verkko-oppimisympäristössä ja tulee liiton toimistolle vain tentittäväksi. Vuonna 2024 tentittävänä ei käynyt uusia vastuvalmentajia.

8.2 Muu koulutus- ja kurssitoiminta

Verkkoluennot

Etelä-Savon Hevosjalostusliitto oli mukana järjestämässä asiakkaille maksuttomia verkkoluentoja yhteistyössä kaikkien muiden Suomen hevosjalostusliittojen kanssa. Näitä yhteistyössä järjestettyjä neuvonnallisia verkkoluentoja järjestettiin toimintavuonna yhteensä 6 kpl ja niillä oli kuuntelukertoja yhteensä noin 2 030. Luentojen aiheet ja luennoitsijat olivat:

- Ruokinnan webinaarisarja 3: raviponien ruokinta, Elena Autio
- Ruokinnan webinaarisarja 4: hevosrehut ja ruokintasuunnittelu, Elena Autio
- Ruokinnan webinaarisarja 5: kysy hevosten ruokinnasta, Elena Autio
- Tamma tiineeksi -webinaari, Merja-Liisa Toivonen
- Tamma varsoo -webinaari, Merja-Liisa Toivonen
- Hevosten kesäkauden kutinat ja iho-ongelmat -webinaari, Saija Pihkanen

Paikalliset kurssi-/koulutustilaisuudet

Etelä-Savon Hevosjalostusliitto järjesti yhdessä Mikkelin raviradan kanssa luentotilaisuuden Kasvattajaravien yhteydessä 25.3.2024. Luennoitsijoina olivat Henriikki Halme aiheenaan ”Internetin hyödyntäminen jalostusvalinnoissa” ja Merja-Liisa Toivonen aiheenaan ”Siitostamman valinta ja hoito”. Kuuntelijoita luennoilla oli reilut parikymmentä, luennot sisältyivät ravien sisäänpääsymaksuun.

Etelä-Savon Hevosjalostusliitto oli mukana Mikkelin raviradan 22.5.2024 järjestämässä yläkoululaisten hevospäivässä. Päivä keräsi raviradan alueelle noin 350 yläkoululaista Mikkelin alueen kouluista tutustumaan hevosiin ja raviurheiluun. Hevosjalostusliiton rastilla koululaiset kuuntelivat lyhyen luennon hevosesta eläimenä ja eri hevosroduista sekä etenkin suomenhevosesta.

Joulukuun 1.päivä Etelä-Savon Hevosjalostusliitto järjesti yhteistyössä Etelä-Savon Hevosenomistajat ry:n kanssa Jyri Hellevuon valmennuskoulutuksen Mikkelin raviradalla. Koulutus oli koko päivän kestävä koulutus ja se tarjosi uusinta tutkimukseen perustuvaa tietoa ravihevosen lajityypillisestä valmennuksesta. Osallistujia kurssipäivässä oli kymmenkunta. Koulutuspäivän hinta asiakkaille oli 100 €/hlö sisältäen lounaan ja kahvit sekä demohevosen testauksen tulokset seuraavalla viikolla.

9. HANKETOIMINTA

Etelä-Savon Hevosjalostusliitto ei ollut mukana hanketoiminnassa vuonna 2024.

10. MUU TOIMINTA

10.1 Lisäkouluttautuminen ja valtakunnalliset tapaamiset

Osallistuminen Suomen Hippos ry:n ja Ruokaviraston tapahtumiin ja koulutuksiin:

- 6.2.2024 Ajolupakurssijärjestäjien koulutus, teams-etäyhteydellä. Osallistujat: toiminnanjohtaja
- 7.3.2024 Hevosjalostusliittojen puheenjohtajien ja toiminnanjohtajien palaveri Hippoksen väen kanssa, Jyväskylä. Osallistujat: toiminnanjohtaja ja puheenjohtaja
- 8.-9.3.2024 Jalostuspäivät, Jyväskylä. Osallistujat: toiminnanjohtaja, hallituksesta puheenjohtaja sekä Anne Luttinen ja näyttelylautakunnasta Päivi Pesonen ja Marita Lahtinen
- 14.8.2024 MMM Ruokavirasto, tilaisuus hevosalan toimijoille: tietoa uudesta lainsäädännöstä, teams-etäyhteydellä. Osallistujat: toiminnanjohtaja
- 14.-15.8.2024 Liittoparlamentti, Vermo, Espoo. Osallistujat: toiminnanjohtaja ja puheenjohtaja
- 6.9.2024 Suomenhevosen päivän tilaisuus Eduskuntatalolla, Helsinki. Osallistujat: toiminnanjohtaja
- 21.11.2024 Valtionavun tuki-info, teams-etäyhteydellä. Osallistujat: toiminnanjohtaja

Em. lisäksi hevosjalostusliiton toiminnanjohtaja on osallistunut myös Suomen Hippos ry:n ja hevosjalostusliittojen välisiin kuukausittaisiin teams-palavereihin ajankohtaisista asioista.

Liiton toiminnanjohtaja on osallistunut myös Hevosneuvos -hankkeen koulutuksiin. Hankkeen tavoitteena on kouluttaa hevos- ja maatalousalan neuvojia, jotta he pystyvät auttamaan talliyrityksiä aiempaa enemmän talous-, ympäristö- sekä vastuullisuuteen ja turvallisuuteen liittyvissä kysymyksissä. Suomen Hevostietokeskus ry toteuttaa hankkeen yhteistyössä Suomen Hippos ry:n, Suomen Ratsastajainliitto ry:n ja ProAgria Keskusten Liitto ry:n kanssa. Hankkeen päärahoittaja on maa- ja metsätalousministeriö.

10.2 Yhteistyö- ja edunvalvontatoiminta

Hevosalan neuvontaa pyritään jatkuvasti kehittämään sekä paikallisesti että maanlaajuisesti. Paikallista neuvontaa toteutetaan liiton omassa työssä tehden tiivistä yhteistyötä jäsenjärjestöjen ja paikallisten sidosryhmien kanssa. Maanlaajuisesti neuvontaa toteutetaan yhteistyössä kaikkien Suomen hevosjalostusliittojen kanssa. Kehitystyötä muiden hevosjalostusliittojen kanssa on suunniteltu tapaamisissa keväisin ja syksyisin sekä satunnaisissa teams-palaverieissa ja sähköisen yhteydenpidon kautta. Toiminnanjohtaja on tehnyt toimintavuonna yhteistyötä naapuriliittojensa kanssa myös lähellä rajaa olevien tunnistettavien varsojen suhteen vaihdellen tunnistettavia varsoja puolin ja toisin.

Hevosjalostusliitto lausui toimintavuonna lausunnoilla olleisiin hevosalaan vahvasti vaikuttaviin lausuntakierroksella olleisiin asioihin, jotka olivat hevosten hyvinvointilain asetuseräily sekä luonnonvara-alan koulutusta koskeva lakiluonnos. Hyvinvointilain asetuseräilyyn kaikki hevosjalostusliitot yhdessä antoivat lausunnon, jossa Etelä-Savon Hevosjalostusliitto oli mukana ja tämän

lisäksi hevosjalostusliitto lausui vielä oman lausuntotäydennyksensä tärkeiksi kokemistaan asioista, jotka eivät yhteisessä lausunnossa olleet mainittuina.

10.3 Edustustoiminta ja huomionosoitukset

Etelä-Savon Hevosjalostusliitto ry palkitsi yhdessä Mikkelin Ravirata Oy:n kanssa vuonna 2024 raviurheilussa menestyneimpiä hevosia ja hevosihmisiä hevosjalostusliiton alueelta palkitsemistilaisuudessa Mikkelin raviradalla 30.1.2025.

Hevosjalostusliiton vuosikokouksessa liitto palkitsi alueensa hevosia ravikilpailu- ja näyttelymenestyksestä vuonna 2024 (lista vuosikokouksessa palkituista hevosista ja henkilöistä liitteenä).

Etelä-Savon Hevosjalostusliitto sponsoroi Pieksämäellä 28.9.2024 järjestetyn shetlanninponien rotunäyttelyn parhaiden maitovarsojen ja parhaiden nuorten (1-3v) palkintoja. Lisäksi Hevosjalostusliitto palkitsi kaikki näyttelyn varsalliset tammat kannustuksena kotimaisesta kasvatustyöstä.

Etelä-Savon Hevosjalostusliitto yhdessä muiden Suomen hevosjalostusliittojen kanssa sponsoroi Suomenhevosien valjakkomestaruutta 2024 Prix de Hevosjalostusliitot, joka kilpailtiin 28.-30.6 Savijärvi Top Driving -valjakkoajokilpailussa Savijärven kartanolla, Sipoossa sekä Jyväskylän Kuninkuusravien 26.-28.7. kaikkien voittajahevosien hoitajille kuvataiteilija Samuli Alosen kaulakorun.

11. TALOUS TILIKAUDELTA 2024

11.1 Olennaiset tapahtumat tilikaudelta 2024

Etelä-Savon Hevosjalostusliiton taloudellinen tulos tuloslaskelman mukaan tilikaudelta 2024 oli 19 906 euroa alijäämäinen. Tappiosta reilu kolmasosa muodostui omaisuudenhoidon eli varainhankinnan kuluista ja loput liiton varsinaisesta toiminnasta. Mikkelin Ravirata Oy lyhensi kuitenkin lainaansa toimintavuonna 10 000 euron verran.

Varainhankinnan kulut vuonna 2024 olivat 6 860 euroa (v. 2023: 4 771 euroa), nämä muodostuivat valtaosin suunnitellun siltahankkeen ympäristölupahakemuksen kuluista. Edeltävinä tilikausina (2022 ja 2023) hakemukseen hankittiin erilaisia selvityksiä sekä teetettiin ympäristölupahakemus Itä-Suomen AVI:lle pengertien ja sillan rakentamiseksi Salosaareen, jossa liitolla on metsäkiinteistö. Selvitysten ja hakemuksen teon kulut ovat jakaantuneet usealle tilikaudelle. Itä-Suomen Aluehallintovirasto laskutti itse ympäristölupahakemuksen tilikaudella 2024.

Rekisteröintituottoja tilikaudella 2024 oli edeltäviin vuosiin verraten reilusti vähemmän, edeltävään vuoteen 2023 verraten yli 5 400 euroa vähemmän. Rekisteröintituotot ja valtionavustus ovat olleet hevosjalostusliiton tärkeimmät tulonlähteet, joten rekisteröintituottojen äkillinen ja tuntuva pieneneminen näkyy heti liiton tuloksessa. Syynä rekisteröintituottojen pienenemiselle ovat vähentyneet varsamäärät.

Kuluja tilikaudella nosti myös toiminnanjohtajan palkankorotus ja työajan lisääminen. Korotukset astuivat voimaan huhtikuussa 2024, joten niitä ei oltu budjetoitu kaudelle 2024 ja näin ollen ne eivät olleet tiedossa myöskään valtionavustushakemusta tehdessä. Palkankorotus katsottiin kuitenkin aiheelliseksi ja työajan lisäämisellä liitto työnantajana kantaa vastuunsa siitä, että toiminnanjohtaja pystyy hoitamaan myös tunnistusreissut TES:n antamien työpäivien kestoa rajoittavien säännösten puitteissa.

Näyttely- ja jalostusarvostelutuotot olivat edellistä vuotta paremmat, mutta nykyisin näyttelyiden hevosmäärät ovat pieniä ja siten tulotkin rajallisia. Virallisten ponimittausten tuotot vähenivät pari vuotta sitten merkittävästi sääntömuutoksen myötä, joten niiden merkitys tulonmuodostuksessa on muuttunut hyvin vähäiseksi. Ravitoiminnan tuotot käytetään täysmääräisenä paikallisravien tuomareiden ja toimihenkilöiden palkkoihin ja matkakorvauksiin. Liiton toiminnanjohtajan paikallisraveihin käyttämänä

työaika on ollut jäsenseuroille maksutonta. Ajolupakurssien tuottoja tuli vain P-ajolupakurssista, koska C-ajolupakurssi ei toteutunut. P-ajolupakurssi on kuitenkin suorittajille huomattavasti edullisempi, joten sen tuotto menee kokonaisuudessaan kurssin kulujen kattamiseen. Muissa neuvonnan tuotoissa on ollut vuodesta 2023 alkaen Hyvä Talli -auditointien tuotot, mutta näitä tilattiin tilikaudella 2024 vain 1 auditoinnin verran. Muun varsinaisen toiminnan muissa tuotoissa isoimman osan muodostavat St Michel -vetojen sponsorointi- ja lipunmyyntitulot. Näillä kuitenkin katettiin ko. kilpailun kuluja tapahtuman tuloksen jäädessä hiukan tappion puolelle.

11.2 Arvio tulevasta kehityksestä

Liiton taloudellinen liikkumavara on pieni, joten liiton olisi hyvä saada uusia tulonlähteitä ja/tai toimintatapoja toimintansa kehittämiseen. Toisaalta rajalliset resurssit ja toiminnanjohtajan osa-aikaisuus rajoittavat neuvontapalveluiden kehittämistä ja palvelutarjonnan monipuolistamista, koska toiminnanjohtajan työaika kuluu jo olemassa oleviin työtehtäviin. Mikäli ratkaisua toiminnan tappion rahoittamiseen ei löydy lähitulevaisuudessa, liitto saattaa joutua käyttämään omaisuusvarojaan toiminnan rahoittamiseen.

Poikkeusajat muuttivat neuvontatoiminnan luentokulttuuria neuvontaluentojen siirtyessä verkkoon maanlaajuiseen levitykseen. Tämä mahdollistaa aiempaa enemmän luentotarjontaa asiakkaille kustannustehokkaasti. Hevosjalostusliittojen luennot ovat olleet ja tulevat edelleen olemaan asiakkaille joko maksuttomia tai ainakin edullisia, joten suurta tulonlähdettä niistä ei ole odotettavissa. Jotain pientä tuloa näistä voitaneen tulevaisuudessa kuitenkin saada, mikäli kehitystyö ja neuvontatoiminnan päivittäminen 2020-luvulle onnistuu hyvin. Poikkeusolojen ja koronavuosien jälkeen ovat myös paikalliset koulutukset palanneet takaisin mukaan liittojen toimintaan, mutta nämäkin tulisi pitää osallistumismaksuiltaan edullisina talouskriisin koetellessa hevosnomistajia.

Liiton tulevaisuus riippuu pitkälti tulevasta valtionapupolitiikasta sekä rekisteröintituottojen suuruudesta. Valtionavustusta voidaan myöntää enintään 60 % neuvontatoimintaan hyväksyttävistä kuluista. Tämä tarkoittaa sitä, että loput 40 % neuvontatoiminnan kuluista sekä kaikki muut varsinaisen toiminnan kulut tulisi kattaa jollakin muulla tulolla. Neuvonnan palvelut ovat kuitenkin valtaosin asiakkaille maksuttomia. Viranomaistehtävien kulurakenne on raskas liiton taloudelle, johtuen mm. pitkistä välimatkoista tallikäyntien välillä ja varsamäärien vähenemisestä. Vuoden 2024 astutusmäärien perusteella on odotettavissa vielä lisää vähenemistä, mikä tarkoittaa varsamäärien ja tunnistustulojen pienenemistä entisestään lähitulevaisuudessa. Vuonna 2022 alkanut talouskriisi on jo nostanut mm. km-korvauksista tulevia kuluja vuosi vuodelta. Vuonna 2024 varsojen tunnistusmaksuun tuli 4,10 euron korotus, mutta tämä ainoastaan hiukan pienentää tunnistustuottojen romahtamista.

12. LIITTEET

Etelä-Savon Hevosjalostusliiton alueen nopeimmat ravurit roduittain 1973-2024

Tilinpäätös 2024

Vuosikokouksessa palkittavat vuodelta 2024

Etelä-Savon Hevosjalostusliiton alueen nopeimmat ravurit roduittain 1973-2024

<u>Vuosi</u>	<u>Suomenhevoset</u>		<u>Lämminveriset:</u>	
1973	Rismo	28,2a	Ligura	21,2a
1974	Aksu	28,6a	Miss Agneta	18,4a
1975	Jytä-Raketti	27,8a	Hanuman Smith	16,8a
1976	Poika-Luonnos	27,4a	Gay Fisherman	17,2a
1977	"	24,4t	Tacita Garbo	17,3a
1978	"	26,0a	Attache Rappson	16,1a
1979	Toto	24,8a	Lager	14,7a
1980	"	25,6a	"	14,4a
1981	"	25,8a	"	15,1a
1982	"	25,0a	Mata-Hari	16,6a
1983	"	24,3a	Tina Tott	15,4a
1984	Tomun Piirto	25,5a	Mata Hari	15,7a
1985	Luottamus	25,7a	Express Ex	14,5a
1986	Paavin Poika	23,8a	Leland Lobell	13,5a
1987	Patrik	24,1a	Express Ex	13,8a
1988	"	23,0a	"	14,1a
1989	"	21,2a	"	13,6a
1990	"	22,0a	"	13,7a
1991	"	22,1a	Cesium	13,3a
1992	"	21,0a	Fiery Happiness	13,9a
1993	Viri-Vili	24,5a	Lynden Boy	12,7a
1994	Kihi T	23,7a	Viking Don Juan	13,9a
1995	Rikhart	21,8a	A.C Pro	11,8a
1996	Rikhart(t) & Vispok(a)	23,4a/t	"	13,0a
1997	Vispok	22,5a	Sugarmama Langkjaer	13,2a
1998	Peedro & Tuomas	23,1a	Martha De Vie	13,2a
1999	Uja	22,8a	Silver Invest	11,3a
2000	Liising	21,9a	Martha De Vie	12,3a
2001	Cameron	22,7a	Mayday Birdland	12,7a
2002	Liising	20,4a	Blend Back & Vigo	13,3a
2003	Liising	21,8a	Yrwind	13,6a
2004	Liero	22,9t	Bar Milton	13,8a
2005	Artture	22,6a	Pietro Fling	13,3a
2006	Liero	22,1a	Aquaria	11,8a
2007	Viskaisu	23,7a	Beyond Stars	12,9a
2008	Ramiini	22,8a	Even Steven	12,0a
2009	Ramiini	21,7a	Roberto Luca	12,8a
2010	Tähen Tuuri	21,2a	Mr McNally	11,6a
2011	Tuokkolan Touho	20,8a	Fanny Southwind	12,9a
2012	Franko	20,8a	Luck Smith	12,4a
2013	Franko	20,6a	Upstream	11,2a
2014	Camri	21,1a	Cherry Chapstick & Mr Looba Looba	11,4a
2015	Suivikas	20,1a	Alex Von Bentz	12,3a
2016	Suivikas	20,8a	Ranch Kelly	11,8a
2017	Camri	21,2a	Ranch Kelly	10,8a

2018	Camri	20,4a	Ranch Kelly	09,7a
2019	Camri	20,2a	Ranch Kelly	11,5a
2020	Lissun Eerikki	19,6a	Effronte Photo	11,2a
2021	Camri	20,2a	Brisenda	11,1a
2022	Bramee & Tähtisekki	22,7a	Rebel Rapid	11,1a
2023	Kuuselan Wiltteri	21,0a	Delightful Moment	11,3a
2024	Sirpsakka & Tähtisekki	22,7a	Rallston	10,9a